

ბაზოთი დიხს:			
თვე	მან.	კ.	თვე
12	...	10	6 ... 6
11	...	9 50	5 ... 5 50
10	...	8 75	4 ... 4 75
9	...	8	3 ... 3 50
8	...	7 25	2 ... 2 75
7	...	6 50	1 ... 1 50

ცალკე ნომერი—ერთი მუხრი.

ივერიის

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.

ბავშვის დასაბავშვად:
და განკურნება დასაბავშვად უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვა გამაგრ. საზოგადოების კანკელარიაში.

ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე—16 კაპ. მეორეზე—8 კაპ.

გვანა ნინო დავითის ასული ჩოლაყაშვილისა გულითა-
ლის მწუხარებით აუწყებს ნათესავთა და მეგობრთა ცხოველობასა
ქმარისა თვისას **თავისა და მისიანისა ჩოლაყაშვილისა** ჩოლაყაშვი-
ლისა. აწარმოებს აკრებებსა და ასევე თანეთის მხარეში პარ-
ველ ოქტომბრის და დასვლავებს იმავე დღეს აღივსებს ტაძარში.
(1-1)

"ივერიის"

გამოდის 1894 წელს
იმავე პარაგრაფით, რომლის წინაა.
გაზეთის დამარბა შეიძლება შეიძლება ადრესით:
ტფილისი, იმერის რაიონის რედაქციაში
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

პარაკეთის შორის წერა-კითხვის გამაგრ. საზოგადოების კანკელარიაში,
სახალისი ქუჩა, ბანის ქარვასი.
საფოსტო ადრესი:
Г. П. ИВЕРИИ. Редакция „ИВЕРИИ“.

ტფილისი, 30 სექტემბერი

საფრანგეთის რესპუბლიკის პრე-
ზიდენტს, კანონის პრევიუსს, ამ
დღეებში დიდი უსამართლოება მეხ-
და. იმ დეპარტამენტში, სადაც
თითონ კანონის პრევიუსი არე-
ული დეპუტატად, პრევიდენტად
მიიხსნება, რომ თავისი შინადა
მეგობარი რომელიც გამოეყვანა კან-
ონდღებზე და რეალურად თვით პრევი-
დენტი, ავტორიტე მთელი ასლან-
დელი მთავრობა საფრანგეთისა
დანერწყნებული იყო, რომ ხალხი
პრევიდენტის მეგობარს არჩევ-
და.

ნანადმდე დასახელებს თავისი კან-
დიდატი რადიკალი ბაშიმოანი, რომ-
ელიც იქნა ამირანელი საგანძრო-
ბელის ხმის უმრავლესობა; ხო-
ლო მთავრობის კანდიდატი ნა-
მარცხდა. ეს გამხდებდა პრევიდენ-
ტის მეგობარს, ამბობენ თურმე
პარიზში, პირველი გაორთხილ-
და თვით კანონის პრევიუსი, რომ-
ელიც შეუდგა საფრანგეთის ერის
თავისუფლების შეტყვისასა.

მართალია, წინადაც ყოფილან
წინადადებენ პრევიდენტის გრე-
ვისა და კარნოსი, წინადაც გა-
მოეცა ვინავე უკმაყოფილება წე-
მოასწავს ხალხს და რადიკალითა გა-
ურთა მოქმედების გამო მწერელო-
ბასა, თუ პარიდენტში, მაგრამ
იმის მსგავსი რაც დარტყნა და
უსამართლობა ახლად არის, მეტად
მეუბნა ხალხსა და რადიკალითა გა-
რადიანა, რომ ეს კვიპატი რაინდი,
იგი წამს ბრძოლაში ჩაერთა, მაშინვე
ქაოში მოეჭა და თავისი რაზმი მო-
ჩაფუ. ავარკიდან დროინად ჩამო-
მანდა, ორივე უფრო გაუწია და უწ-
მანა: დაჯერ შენ სამეცნიერო სან-
ზელ და სარუხანზელ უკეთესი სის-
ტრია ბაგლა ამზადყო. საქმის გა-
სასწორებლად კი ჩამოგვანა მკითხე
მკითხი, ახალი წვერი რედაქციისა
წინადაც მომადლიერებულ პირველი,
უტკბილესი კომპლიმენტითა. ეს მეო-
მად მეომარი უბრალო ვინმე არ გა-
ხლავთ. იგი აღტყვილია პრევიუსი
კითხითა, სუფისკითხითა, ანგლომერა-
გავითა სწინელი საფილოლოგო ია-
რალითა. იგი აღტყვილია პრევიუსი
გრამატიკის გახლავთ. მაგრამ ბაგლა
ეს არის, რომ ტერმინოლოგიის ვერ
გესიტლება ჯერ-ჯერობით, თვითონ
ენის მადგინი არა გაგებნარა, ფონს
ცერტ თვითონ გაგა და ვერც თავის
თანამოკლებს გაიყვან და ზიანს
გერ უზამს მოხალისე, რაც უნდა მტ-
ერის ისრაილის უყურობა, თანხანს
კვილის მცენების: ჩემი შენ გითხა-

ბირ პრევიუს მიმართ. მიიწვ არ
ყოფილ მამკაჰონის შესახებ.
ხალხის გონება და სინიდი
სი ვერსადაქს ვერ შეთვისებს
იმ აზრს, რომ მდიდართა და მე-
დუბუტელთა სასარგებლოად და-
რინი და გაჭირვებულნი უნდა
დაჩინდნონ, და ბურჟუაზიის
მცხვარა, იმისი წმიდა-წმიდათა ხო-
მიდენტი რესპუბლიკისა კანონის
პრევიუსი საზრთიანიად თვლდება
ამ მარტოეთის ახგანას საფრან-
გეთის ვადუქმუდს ტახტზედ—
ე ქვეყნისათვის სამწუხარო და
სამომარაგო იყო. მაგრამ უკლას ეს-
მად, რომ მარშალს ასულიდგმუ-
ლებდა ამ შემთხვევაში ერთდროე-
ბა ტრადიციისა, მონარქიული
პრინციპებისა და სარწმუნოებრივი
გრანდისა, რომლისა დამტყველდა
მაკაჰონი ჭეშმარიტად სოფიდა
გრად მამბორს და იმის გაჭეფი
ბასაც სცდილობდა. ხოლო რეს-
პუბლიკის, რომელიც სულ უფ-
რო და უფრო ართმეკვდა ეჭვად
სის უფლებას დამ მარწმუნე
მარშალი, რასაკვირვლია არ თა-
ნაუგარნობადა.

ამ მიზეზთა გამო მაკაჰონის
წინადადებზე, თუცა გამოგაგდე-
ბული იყო ბრძოლად და ნამდვილ
რესპუბლიკელთა ემინდათთა კი-
დეც იმისი, მაგრამ ის სიძულე-
ლი და უპატივცემულობა, რომ-
ელი დღეს უკმა ხალხისა კან-
ონდღებზე, რომ ეს კვიპატი რაინდი,
იგი წამს ბრძოლაში ჩაერთა, მაშინვე
ქაოში მოეჭა და თავისი რაზმი მო-
ჩაფუ. ავარკიდან დროინად ჩამო-
მანდა, ორივე უფრო გაუწია და უწ-
მანა: დაჯერ შენ სამეცნიერო სან-
ზელ და სარუხანზელ უკეთესი სის-
ტრია ბაგლა ამზადყო. საქმის გა-
სასწორებლად კი ჩამოგვანა მკითხე
მკითხი, ახალი წვერი რედაქციისა
წინადაც მომადლიერებულ პირველი,
უტკბილესი კომპლიმენტითა. ეს მეო-
მად მეომარი უბრალო ვინმე არ გა-
ხლავთ. იგი აღტყვილია პრევიუსი
კითხითა, სუფისკითხითა, ანგლომერა-
გავითა სწინელი საფილოლოგო ია-
რალითა. იგი აღტყვილია პრევიუსი
გრამატიკის გახლავთ. მაგრამ ბაგლა
ეს არის, რომ ტერმინოლოგიის ვერ
გესიტლება ჯერ-ჯერობით, თვითონ
ენის მადგინი არა გაგებნარა, ფონს
ცერტ თვითონ გაგა და ვერც თავის
თანამოკლებს გაიყვან და ზიანს
გერ უზამს მოხალისე, რაც უნდა მტ-
ერის ისრაილის უყურობა, თანხანს
კვილის მცენების: ჩემი შენ გითხა-

უპოუქმონი

პასუხი „გვანისა რაზმაზე“
წერილი პირველი

ჩემი წინასწარმეტყველება აღს-
არულდა ისეთი საფიქრითა, რომ მეც
არ მოველოდი, ჩვენი პოეტთა აკად-
ბრძოლის ატების შემდეგ, იქით მი-
და და საომარდ სხვები ჩამოგზავნა.
შხლოდ სერისკი არ უტყერს, წი-
ნამოლობის, სარისტის აღლქვს,
ბრძოლის მართავს, მავილოკანს მა-
საღას აწოდებს. დიდი, დიდი პოლი-
ტიკა, ნამდვილი მკითხველია.

მორე მოლობდა საკამატოე ეველ-
ზედ გამოჩნდა დასახელეთის პოეტ-
გრამატიკოსი ბანი სილოვანი ქარ-
თულის ერის მოსარჩილის ტრინამოს-
ში. მაგრამ მათე გავარჩილ ამ ტა-
ნისამოს ქვეშ აკაცის აღდოკატო. მას
იმ წამსვე მხარი დაუჭირა ფეხბურთა
რაინდა. ეს რაინდი სწორედ საო-

ცარი ფილოვანი. ვისაც არა მგონია,
იგი შევიძლება და იმავ წამს ქვეშ
მოეჭკვეა, ხათრით, რასაკვირვლია.
მიწუნად გაკრული შესახის თავის
მოწინააღმდეგე ქვეყნიდან დიდგუ-
ლად: ამიშუა, შე ნებან დაჩარცხე-
ბული, თორემ მორედ უფრო კი-
დეც საშინლად დავანარცხებ და კი-
დეც მოკვლეო. ამ თავისებურს ფა-
ლოვანს ორ-გვარი ტრინამოსი აქვს:
ფარისველისა და მეგვრისა. პირ-
ველს დაუჭირებენ, მეორეს რადი-
კალს, მეორეს შემოაძვივინ, პირველ-
ში გაგებნა. მაგრამ მოხდა ისე, რომ
უსამართლობა და რადიკალითა
იპრევიუსი ტრინამოსის ერთბაშე შემო-
ავალეს და დარჩა თავისი მუდგობრივი
სამოსელში კუბაიდინად. გგონიათ,
წარბი მიიწვ შეინარა? თქვენც არ
ბოშაკვებთ. რაღა რაინდი იქნე-
ბული მაშინ?.. იგივე ხელში თავისი
მდიდი სტეიროს გულად, აპქვიტინა
და ღრიტინა შიორით გაბაბა ქებათა-
ქება თავისი საკუთარის უღმევლო-
ბისა, მზე კაცობისა, სხიოსობისა და
სხვა-სე უკუვიდა დამარცხება და ბნულ-
აკაცობა.

წინამძღოლმა კარვად დაინახა ზო-

ნათესავს ვისმეს.
თუ მაკაჰონს აბრალებდენ, რომ
სახელივან მარშალს მიმარნობის
აღედგება უნდა და რესპუბლი-
კის მტერი იყო, სამაგვირდო კან-
ონის პრევიუსი იმ ბრალსა სდევ-
ბენ, რომ ამას ყველაფერი უნდა
შესწროს ბურჟუაზია ინტერესე-
ბის დაჭაყუთფილებას. ამიტომ ახ-
ლანდელი პრევიდენტი, ვითარცა
პრინციპი ძე საფრანგეთის ბურჟუა-
ზიისა, ერთს წამსაც არ შედარე-
ბა, რომ სისხლითა და მსხვერ-
პლით მოპოვებული უფლებანი
ერის შემოავლას თავს ამ ბურ-
ჟუაზისა.

როდესაც მიმარნობი ახლრდ-
ლი და დასასურებული სარდა-
ლი, მაკაჰონი ჭილხიდა ძველ მე-
ფეთა მეგვიდონის ახგანას საფრან-
გეთის ვადუქმუდს ტახტზედ—
ე ქვეყნისათვის სამწუხარო და
სამომარაგო იყო. მაგრამ უკლას ეს-
მად, რომ მარშალს ასულიდგმუ-
ლებდა ამ შემთხვევაში ერთდროე-
ბა ტრადიციისა, მონარქიული
პრინციპებისა და სარწმუნოებრივი
გრანდისა, რომლისა დამტყველდა
მაკაჰონი ჭეშმარიტად სოფიდა
გრად მამბორს და იმის გაჭეფი
ბასაც სცდილობდა. ხოლო რეს-
პუბლიკის, რომელიც სულ უფ-
რო და უფრო ართმეკვდა ეჭვად
სის უფლებას დამ მარწმუნე
მარშალი, რასაკვირვლია არ თა-
ნაუგარნობადა.

ამ მიზეზთა გამო მაკაჰონის
წინადადებზე, თუცა გამოგაგდე-
ბული იყო ბრძოლად და ნამდვილ
რესპუბლიკელთა ემინდათთა კი-
დეც იმისი, მაგრამ ის სიძულე-
ლი და უპატივცემულობა, რომ-
ელი დღეს უკმა ხალხისა კან-
ონდღებზე, რომ ეს კვიპატი რაინდი,
იგი წამს ბრძოლაში ჩაერთა, მაშინვე
ქაოში მოეჭა და თავისი რაზმი მო-
ჩაფუ. ავარკიდან დროინად ჩამო-
მანდა, ორივე უფრო გაუწია და უწ-
მანა: დაჯერ შენ სამეცნიერო სან-
ზელ და სარუხანზელ უკეთესი სის-
ტრია ბაგლა ამზადყო. საქმის გა-
სასწორებლად კი ჩამოგვანა მკითხე
მკითხი, ახალი წვერი რედაქციისა
წინადაც მომადლიერებულ პირველი,
უტკბილესი კომპლიმენტითა. ეს მეო-
მად მეომარი უბრალო ვინმე არ გა-
ხლავთ. იგი აღტყვილია პრევიუსი
კითხითა, სუფისკითხითა, ანგლომერა-
გავითა სწინელი საფილოლოგო ია-
რალითა. იგი აღტყვილია პრევიუსი
გრამატიკის გახლავთ. მაგრამ ბაგლა
ეს არის, რომ ტერმინოლოგიის ვერ
გესიტლება ჯერ-ჯერობით, თვითონ
ენის მადგინი არა გაგებნარა, ფონს
ცერტ თვითონ გაგა და ვერც თავის
თანამოკლებს გაიყვან და ზიანს
გერ უზამს მოხალისე, რაც უნდა მტ-
ერის ისრაილის უყურობა, თანხანს
კვილის მცენების: ჩემი შენ გითხა-

მირ პრევიუს მიმართ. მიიწვ არ
ყოფილ მამკაჰონის შესახებ.
ხალხის გონება და სინიდი
სი ვერსადაქს ვერ შეთვისებს
იმ აზრს, რომ მდიდართა და მე-
დუბუტელთა სასარგებლოად და-
რინი და გაჭირვებულნი უნდა
დაჩინდნონ, და ბურჟუაზიის
მცხვარა, იმისი წმიდა-წმიდათა ხო-
მიდენტი რესპუბლიკისა კანონის
პრევიუსი საზრთიანიად თვლდება
ამ მარტოეთის ახგანას საფრან-
გეთის ვადუქმუდს ტახტზედ—
ე ქვეყნისათვის სამწუხარო და
სამომარაგო იყო. მაგრამ უკლას ეს-
მად, რომ მარშალს ასულიდგმუ-
ლებდა ამ შემთხვევაში ერთდროე-
ბა ტრადიციისა, მონარქიული
პრინციპებისა და სარწმუნოებრივი
გრანდისა, რომლისა დამტყველდა
მაკაჰონი ჭეშმარიტად სოფიდა
გრად მამბორს და იმის გაჭეფი
ბასაც სცდილობდა. ხოლო რეს-
პუბლიკის, რომელიც სულ უფ-
რო და უფრო ართმეკვდა ეჭვად
სის უფლებას დამ მარწმუნე
მარშალი, რასაკვირვლია არ თა-
ნაუგარნობადა.

დეგუბა

28 სექტემბერი

ო. მანა. დღეს ოლქის სასამარ-
ლომ გამოს „ველადიბირის“ დალუ-
ვის საქმის გარჩევა დაიწყო. სამი სა-
ჩივარი შეტანილი, რომლითაც
800,000 მ. ზარალსა თხოულობდა
გარდა ამისა რუსეთის ნაოსნობის სა-
ზოგადოება თხოულობს 500,000 მ.-
ფოსტის უწყება 9,661 მანათს. კო-
პილის კარგის, 50 წ. და პეშე 54
წლისა, თავის თავს დაწმარველ არა
სთვლიან. სსამართლო საქმის გან-
ხილვას შეუდგა.

ახალი ამბავი

ორ შაბათს, 3 ოქტომბერს,
კრება დაიწყო კავკასიის საიმერ-
იტოო სამსჯერლობო საზოგადოე-
ბისა. ამ კრებაზედ, მიმდინარე საქმე-
თა გარდა, თავისი სამეცნიერო მო-

სხეუბას წაკითხავენ ტეიპი მ. ე.
დ. უნივერსი, გ. კ. ტერ-გოგორიან-
ცი და ა. ა. გელაშვილი.

* კავკასიის მთების სიდიდრე
თანა და თანხად მონათესავე რუსეთის ფე-
ლის პარტონებისა და მწარმოებელია
ყუარადღებს. ამის წინადაც, კახეთის
არტანის მანდებმა, რომელც თა-
ვლდ ყარალშვილბის ეკუთვნის და
არლუთაშვილ-შვარცკელბის აკეთ იჯ-
არით აღებულთა, რუსის მდიდარის
მწარმოებელის მ. მ. ახაზას ყურად-
ღებ მიმპყრო, რომელმაც იმოგზაუ-
რა კახეთში ამ მანდების სანახა-
ვად.

არტანის მანდების სიდიდრე, რ-
გოროც ცუადენნი ამბობენ, მეგრის
კარგი ღირსება აქვს და სამხედრო
იარაღების გასაკეთებლად გამოდგება.
ამ მანდების გულდა გასინჯავს სხვა-
სხვა უნივერსიტეტების ლაბორატორი-
ებში და აღმოჩნდა, რომ 20 წლით
სულთა სილიტში უფროა.

* კრის გზის წარმოადგენელთა
კრებაში გარდასწყვიტა, რკინის გზების
შემოგერებს სადგურებდგან ამიერ-კავ-
კასიის რკინის გზის სადგურებ ფოთ-
ბას, ბათუმის, ბორჯომის, ტყილის,
აქსტაფეს, განჯას და ბაქომდე და
იმერ-კასიის სადგურებ ასხანასა,
ბუხარას, მერვას, ამულარისა და სა-
მარყანდმდე შეფერობს რკინის გზის
მიმოსვლა, ასე რომ ბილეთის ყიდვად
შეიძლება ზემოდ დასახელებულ რომ-
მელსამე სადგურდგან დანარჩენ სად-
გურებდმდე. ამ გვარად ამიერ-კავკა-
სიისა და იმერ-კასიის რკინის გზე-
ბი შეერთდება რუსეთისა დანარჩენ
რკინის გზებს. ეს შეერთება რკინის
გზებისა უნდა მოხერხდეს შვეიცარი-
ისა და ვოლგის ნაოსნობის საზოგა-
დოებათა დახმარებით. რადგანაც
ჩვენ მოწინააღმდეგეთა იყოს დიდი ბა-
ტონი თავისი ყმებითა.

მთელი რაზმი ბანი აკაცისა მისდგო-
მია უპირველესად ყოველის ერის პა-
წის საგარამატოკო ციხესა, რომელსაც
„გალიოპო“ ჰქვია და უნდა იგი და-
ნგრეოს, გაუქმდოს და დავეტოვოს
ძველის ნოხარის ამარა, რომელსაც
„პოლიტოს“ უწოდებენ. მაგრამ ტყე-
ილილ ხარკვედ ტყე-იწარსაღას, გაუ-
ლის წადლს ვერ გვერდებენ, რად-
განაც პირველი ციხეში რადენიც
უფრო მეტი დავაკრებთ მას, იმდენ-
ი უფრო კობტა, ლამაზი, მკვიდრი
და ყოველდ კანონიერი შენაბა აღ-
მოჩნდა. ჩვენ ამას ერთბელ კიდევ
ცხად ცყოფთ უფრო მეტი სიკრცითა,
განეთიარებითა და სიყვებით, ვიდრე
წინედ მოვხდნით ესა.

ჯერ ყურადღება ვათხოვთ ფე-
ტოელების მხარესა და ვცენთ, ქართველ-
ნი ვერი რომელს თორმას აღდებს
უაღრესობასა. ჩვენ წინედ მოვიხსენი-
ეთ, რომ მთელი დიმიასვილი-სა
ქართველი მხარობს „ვილიოპო“, გა-
ლიარი, მალიარი, და არა აღივარო,

წიგნი აწვადილი თაგის შვილს და უსწავლელი არ დასჯავს, ან და-
ქინებით ეწინააღმდეგებოდა ამ კო-
ველ მხრივ თანაგრძობის ღირსს საქ-
მეს.

8 სექტემბერს ს. ხეთაში ყრილი-
ბა იყო ამ საქმის თაობაზე. ბოქა-
ულ გახურება მასწავლებელ ნიკო
ნიკუჭაის თანადასწრებით დირექტორ-
ის მინდობილობით, გამოცხადდა
თუ არა საქმეობა მასწავლებელი
უნდა დედასკოლაში დაი-
რექტორის სურვილით, ხაზში ერთ-
ხმად უპასუხა: „გვერჯელ შვიკრებილი-
ერთი ამ საქმის გამო, ბევრჯერ გვსმე-
ნიდა თქვენი მოზიზილავი სიტყვა და-
რიგება, მაგრამ უარი გვითქვამს და
გსჯის ამს ვამბობთ. აი რაღა: ჩვენი
ორ-კლასიანი ნორმალური სკოლა
დედასკოლა ვიყავითთვის და ჩვენი
შვილებს თურმე ქართულს-კი არ ას-
წავლიანო. ეს ჩვენი გზა შევიტყუეთ.
ჩვენი მასწავლებლები ხაზი-კეხიანი
და ხარჯს-კი ბევრს ვეწვეთ. გსჯის
ასე დაგვემართება, ჩვენი მშუგალე
და გულმოდრინ სურვილი ის არის,
რომ ჩვენი შვილებს რუსულთან ქარ-
თულად დასწავლობს ლოცვები და
წერა-კითხვა.“

ბოქალაში გამხურებამ პატიოსანი სი-
ტყუა მისცა, თუ სკოლის დაარსებში,
თქვენს ქალიშვილებს წერა-კითხვას
და სხვა-და-სხვა ხელსაქმეს რუსულად
და ქართულად ასწავლიანო. მასწავ-
ლებელმა ნ. ნაკუჭაამ განუმარტა
ხალხს, რომ თქვენი სურვილი ქართუ-
ლის ასწავლებლს შესახებ რუსულ-
თან ერთად უსათუოდ დამკაყოფი-
ლებელი იქნებოდა და აღუთქვამა სკო-
ლის დახმარება სამის თუხშიც. საზო-
გადოებამ დაუჯერა და განაჩენი და-
აღწერა. მაგრამ ცოტა არ იყოს ყვე-
ლანს აცივრებს, რომ განაჩენში
ინიჭდა არა მისი მოხსენიებული სა-
ზოგადოების მშურვალე სურვილის
შესახებ, რომ ქართულს ენას ასწავ-
ლიდნენ. ავი ენები იმისკ დასწავლენა,
რომ ტყუილი სიტყვა ბოქალაშია,
მაგრამ თუ ქართული არ ასწავლეს
რუსულთან ერთად, უარს ვყოფთ
განაჩენსაო. თუ ბოქალს გუბნიის
და მასწავლებლის ნიკო ნაკუჭაის და-
პირება გამართლდა და ქართული ენა
ასწავლეს, მაშინ სთვლელ ხალხს და

ზორგაში უშუალოდ საქმეობა სა-
სწავლებლები იქნებოდა დაარსებული.
დემოტმა ინგლის და ასე მომდარი-
ყოს. ის-კი დიდად საქარაა, რომ
ხალხს სურვილი ქართულის ენის
სწავლებლის შესახებ ყურადღება მიუქ-
ცეს და დამკაყოფილებული იქნას,
რადგან ქართულის ენის სწავლება
ნიკოვს ღირს მოიტანს და დასწავ-
ნივთი თუ არას დასწავნებს. თარხი სა-
შია, რომ ხალხს სკოლებზედ გუ-
ლი სრულიად არ იცუროს.

X. X.

სოფ. ვასი (რაქის მხარე): 10
სექტემბერიდან აქ ირი უზეულები
ქონდა. დამა ინში სითვარის ღირს
მოხუცი დამა ახანაძე მანა ბაქრა-
ძეს ვიღაც გლეხთან, მოხუხართ შე-
აში ჩაუვარდათ გასაშველებლად სოფ.
სვედს მცხოვრები გლეხი სილოვან
აბაშვილი. ბაქრას შიშველი ხან-
ჯალი ხელში ეჭირა, უზედური აბა-
შვილი ისე მთარალი იყო, რომ ხან-
ჯალი წყება და წელები მუცელზედ
დაკლა. დაქრილს უცხად მიმეცელა
ქემში, წელები ისე მუცელში ჩაულაგა
და დაქრილი ადგილი გაუჭრა. გლეხი
ისე მთარალი იყო, რომ მთარად დაქ-
რილს არ გაუჭრა, დაქრილი იყო თუ არა.
გამოდების დროს აბაშვილმა სიტყვა:
ბაქრას ხმითან არავითარი დაწა-
ული არ მიუძღვისო. დაქრილმა ხუთი
დღე იკოცხლა და შემდეგ გარდა-
იცვალა.

ვ. ბიძინაძე.

სასამართლო შემთხვევა

ამას წინაჲ ქეთათში დროებით
მისულმა სამხედრო სასამართლომ, 28
ივნისს 1894 წელს რუიის გზის ნი-
კოპათის საღვთისრედ (ოპოვრეთის მი-
ზრიაში) არაქელშიურისკ გასაძალად-
ვად თავს დასხმისთვის და ჯანდარ
მის უნტერ-ოპოვრეთის ლიპანოვის
პრეზიდიუმის დარჩიბა მისულჯის:
პასუხით ანდრია და იტია გი-
გინიშვილებს, გლეხთ კოწია გუ-
ჯაბიძეს და მელნეტი ბოლქვაძეს,
მეხუბე ბრალდებულე-კი, რუიის
გზის კონდუქტორის დამყოფი, ვლა-
დიმერ კომხიძე, სასამართლომ და-
მწამაჲედ არ იცნო და გამართალა.

შენები, რომელთაც პირის მარცხენა-
ლი თვალია წინ უხით, მრავოა
სავან მრავალი. აკვალისა გრამმა-
ტკოსებმა-კი ვადანა ალიგარს თავი-
დაპირველად, რომ ამისთანა ხმები
სრულიად არ არსებობენო. რა-
ჯენ დავუხსახელეთ მათი გამბეჭუ-
ნებელი მაგალითები, ასე ემართოთ,
თავი მთავარ-გრამატეკოსმა: კანტა-
კუნტა მაგალითი დამტყუების არ
შეადგენსო. ამ ყაზად ჩვენ თვალწინ
დაუყენებ მას მივიღო თხიბ რიგობა
ხმებისა, რომელთა რიცხვს თვით
მეტიხევილი ერთს ათად და
ოცად აქტეებს, თუ დროს და ყუ-
რადლებს არ დავიწყებ. ახლა რა-
ღის იტყვიან ჩვენი სპეციალისტები?
თუ მათ პოლიციას მიხუნდა ქუში-
რიტების დროინჯა აქეს, დაუყენებ-
ფი ალიგარს: შევეცი, ასე ვი-
ყოლით და ახლა კარგად შევიგნე-
თო. ხოლო თუ თავმოყვარეობა და
პირადობა მეფობს, მაშინ საპოლიცი-
ო ხრიკებს მიმართავენ.

სრულიად საქირა არ არის გარ-
მატკოსობა, სპეციალობა ენის მცე-
ნერებაში, რომა მესამე რიგის რთუ-
ლი ხმები, რათათაჲც პირის მარ-

ეს განაჩენი სასამართლოს უკვე წა-
რდგინა კავკასიის მთავარსამართლის
შეჩვენებებს, რომელთაც ახანაურს
ოტია გიგინიშვილს სიკვდილი და-
სჯა 15 წლით მადნეში მუშაობა-
ზედ მუშავალი, ხოლო გლეხს კო-
წია გუჯაბიძეს სიკვდილი დასჯა—
20 წლით მადნეში მუშაობაზედ.
დანარჩენებს შესახებ (ანდრია გიგ-
ინიშვილის და მელნეტი ბოლქვა-
ძის) მთავარსამართლებმა სამხედრო სა-
სამართლოს განაჩენი დაამტკიცა.

ნარკვევა

(გერმანულ-ვახუშტიანისა)

გაზეთ *„Руск. Вѣст.“*-მა წარ-
მოსთქვა თავისი აზრი გრითი საქმის
შესახებ, რომელიც მეტად საყრად-
ღებოა ბალტიის ზღვის ნაპირის მდ-
ეობის მხარისათვის. გაზეთი ჯერ ამ-
ბოძს, პრუსიაში შეადგინეს პროექტი,
უნდა დაარსდეს ახალი საზოგადოება,
რომელსაც საუნად ექმნება ყოველ-
გვარი ღონისძიება ილინოს, რომ
პრუსიის პოლიციისათვის პრავინციულ-
ში ფხეა გაიდგას გერმანელმა ზე-
ჩვეულებამ. ხოლო რაც შეეეება ბა-
ლტიის ზღვის ნაპირებზედ მდებარე
შტაეტსა, განაგრძობს ეს გაზეთი,

რუსეთის მთავრობა აზრ-თუ მღა-
კას სცდიალხოს, რომ ამ ადგილებს
მესჯავანება ვაგარსოს. ამ საშუალებ-
ათას გარდა, რთაჲც სხმარებს
რუსეთის მთავრობა წესობისხეხუდ
საქმისათვის, საქმეთა ჯერადვე გან-
სუხურებულე საზოგადოებანიც დაარ-
სდნენ, სწორად იცინი, რთაჲც სხმარებს
პრუსიაში. ამ საზოგადოებათა მკე-
დნილობა უფრო ნაყოფიერა იქნება,
რადგანც საზოგადოება შექმნებთ
ხედა შეუწყნის ამ მსარებ რუსულ
წყარბობას, რუსულს თერბს, გჭმა-
თთან რუსულს სხსალხოს სპეცი-
ალური, წავინა-საცვებლ და სს.
საყურადღებობის არის, რომ გა-
ზეთ *„Руск. Вѣст.“*-ის აზრს თან-
დათან ემხრობიან რუსეთის მოხელე-
ნი, რომლებიც განაგებენ ბალტიის
ზღვის ნაპირის მდებარე მხარეს.

რუსეთი

ერის რუსის გლეხს გაზეთ
„Русскя жизнь“-ში წარადგინა
წერილი, რომელიც ცხენის ქურ-
დობის მოსახლობად შემდგომი
ციებათა ხმარებასა სთვლის საშუა-
ბესოდ. უპირველესი და ერთად-ერ-
თი ღონისძიება, გლეხს წინადად-
ებით, ის არის, რომ თუკი ღელ უნდა
იშვეროს რამდენი ცხენი მიუღს
სახელმწიფოში. ამასთანავე უნდა
ნათქვამი იყოს ცხენების წლიური
და, ფერი, განსკუთრებული ნიშ-
ნები და უშთავრეს და კაპარონის
მიეთაობა. ამიტომ სოფლებში უნდა
ღიანიშნოს ყრძიო ზედაზედ ველები,
რომელთაც გადაწვეტილი ჯამაგირი
უნდა მიეცეთ და რომელნიც მოგა-
დენი იქმნებიან ცხენების ჩასაწერი-
დაცობის იქონიონ და ამასთანავე
დაფარაკებთი ადგენონ თვალყური
ცხენებით ვაჭრობას, რომ ვაჭრის
სტრას მოსალოდენი ცკვლობება
შეუმწიფდოდ არ დარჩეთ. ამ გვარი
პრობოები მეტის მეტი საწინააღ-
რადგნავს, როგორც ცხენის გამე-
ღველს, ისე მიყვადებს, თუთორ მოწ-
მობა უნდა ჰქონდეთ თუ სოფლის
მცხოვრებლები არიან—ამასახლისი-
სგან და თუ ქალაქისა-ქალაქის გამ-
გეობისგან. გარდა ამისა, სკრიდონი
და გაყიდვის ნება-არება, და თითონ
ვაჭრობა პოლიციის ან რაკ კოლი-
ნდისიისთვის მოწმის თანადასწრე-
ბით უნდა მოხდეს. ამასთანავე პო-
ლიციამ ამ მოწმებმა თავისი ხელ-
მოწერიტი უნდა დამაწმომნ ეს ვაჭ-
რობა ცხენების ჩასაწერი დავარში.
თუ ვაჭრობა ამ პრობის ვაჭრებში
მოხდება, დამნაშავეთ ჯარობა უნდა
გაიძიებოდნ და ამისგან შემდგარ
თანხიდან ჯამაგირებით მიეცეთთა
ზედამწიფდოდ, აგრეთვე ამ მდევართს
და მთხრობელთ, რომელიც მომა-
რულის ცხენის კვალს მიავებენ.

უცხოეთი

საზარანათი და მარხინია. გ. ვ.

„Gaulois“-ში დამეჭვრილი ბაჰის ერ-
სებისა.
საკმათაო საითხის გადასაჭრელად
კარგა ბლომი მნიშვნელოვან აქვს იმა-
სა, არსებობენ, თუ არა ქართულის
ენაზედ იმისთანა რთული ზმნები,
რომელნიც პირის მარცხენებელს იმა-
შვენებენ გინდ თავში, გინდ შუაში,
ეკუთვნიან ერთ-ა და იმავე დროს
ორივე რიგობასა და შეადგენენ შე-
მარტებულს ხილსა? უნდა არსებ-
აინდ, რადგანაც უშუალოდ ეს გზა
უნდა ვაგარა დასრულდეს, დაწი-
ნაურბებულს რიგობის რთულ ხმებზე-
სა ვიდრე იქითა ნაპირს ვაგელო-
დებ, და ამ გზაზედ ბოგნი უც და
ჩრენილი უფოდ იყვენ, რომელ-
თაც ცალი ფხეი იქითა ნაპირს უღ-
დათ და ცალი ფხეი აქეთაზედ, ამ
აზიან კიდეთა: ცხელ-მდევრებელი
ანუ ხელ-მეჭვრელები, ცომანილი
რეობა ანუ მო-გადირობა, ვხუდა-
მხუდველობა, ანუ ხელ-და-ხმუდველობა,
ვალ-მხრებლობა, ანუ აღ-მხრებლობა,
ნაწიანი, რომელიც დარღვევებითა
დაბალი ხარისხის მდგომარეობა, პი-
რის მარცხენებელი თავში მოუქცევით
და ასულან მალაღ ხარისხზედ გასა-
მეჭვრებლად ქართულის ენის დიარ-

თის ფრანგისა, რომელიც ბერლინი
სტრობობს და რომელსაც იმპერა-
ტორ ვილჰელმთან ულაზარაქია. რომ
დესაც ამ ფრანგმა იმპერატორმა
ზნა, ვიკავდენა ალთუბა, რომ პარი-
ში 1900 წლის გამოცხადებულ მოგა-
ლო და შემდეგ დაუმატა: „რაკი ე-
შობა, პარიზში უნდა მოვიდეთ-
ეს იმს ნიშნავს, რომ ვიცე კიდეთ-
რა უნდა ვქმნა, რომ პარიზში მოს-
ვლია შემდგომოდეს.“

ალმაღალბოთის მამი. კალკუ-
ტაში დევნით იწვებიან ქალაქი პა-
რისი და მისი მხარისგან, რომ
რომელიც ამოხსალეთ-თუქქესტანის
მთავარ-მართების კეჭრებებზედა, კა-
პიტანის ინიციებიანისგან კაშიპირის
სახელარზედ გაყვანილი მიწის სიმა-
ვლად გადათხარეს, საზღვარზედ დად-
გმული ბოძები: მოპოვებული და კა-
შიპირის შუაგულს გადაიტანესო. ინ-
გლისელებს, იქნებ გლში არც-
სწყინთ ამ გვარი საქციელი, რადგან-
წინა ამ უსიამოვნებისა? ადრე თუ არა,
აწინდელ ამის გათავების შემდეგ
მინც გამოიყენებენ.

მადღასაპირის ჰმნაში. ერთმა
გაზეთმა დიდი ალიაქოთი გამოიწვია
პარიზში. ამ გაზეთმა დაწერა, რომ
მადღასაპირულ ჯარების გაგზავნის
პროექტი, საზოგადოდ, უკვე შედგე-
ნილიაო. ჯარების დასამანაყებელ-
ადელოდ მოიადენ არის დანიშნული,
აქ იქნება გაგზავნილი საფრანგეთის
პირველი ხომალდები აპრილის დამ-
დგამის ხოლო თიბათის ნახევრებ-
ში ჯარები ემირანსკის ბეგობაზედ
უნდა იყვენო. ერთისთვის განმდ-
ლობაში თავის საქმეს კიდევ ასარუ-
ლებენ და მათში უშთავრესი ჯარები
ნაპირებისკი დაიწყენ და სპეცია-
ლური იქნება, იქ შეიბოვნენ ჯარის
დაყენებენო. ამასობაში საფრანგე-
თის ფლოტი განაპირად აღვირებს გარს
შემოვრტყება და ზოგიერთ ადგი-
ლებს ყუბმარებსაც დაუშვანოს.

„Patrie“ აცხადებს, რომ ეს ცნო-
ბები თფიციკალური წყაროდან არის
ამოკლებული და თუ გამოიჭრა-
ვ, ეს იმის ბრალია, რომ სიბრძულ-
ლოს ვერ ინახავენ და აქვეყნებენო.

ზელეთა საინისტრუმოს სისტიკი ვანკა-
თუ კარგად ჩავაყვირებთ ამ მა-
გალითებს, შევიძინებთ, რომ ხში-
რად თავსართის წინედ მოიხუშს პირის მა-
სა, არსებობენ, თუ არა ქართულის
ენაზედ იმისთანა რთული ზმნები,
რომელნიც პირის მარცხენებელს იმა-
შვენებენ გინდ თავში, გინდ შუაში,
ეკუთვნიან ერთ-ა და იმავე დროს
ორივე რიგობასა და შეადგენენ შე-
მარტებულს ხილსა? უნდა არსებ-
აინდ, რადგანაც უშუალოდ ეს გზა
უნდა ვაგარა დასრულდეს, დაწი-
ნაურბებულს რიგობის რთულ ხმებზე-
სა ვიდრე იქითა ნაპირს ვაგელო-
დებ, და ამ გზაზედ ბოგნი უც და
ჩრენილი უფოდ იყვენ, რომელ-
თაც ცალი ფხეი იქითა ნაპირს უღ-
დათ და ცალი ფხეი აქეთაზედ, ამ
აზიან კიდეთა: ცხელ-მდევრებელი
ანუ ხელ-მეჭვრელები, ცომანილი
რეობა ანუ მო-გადირობა, ვხუდა-
მხუდველობა, ანუ ხელ-და-ხმუდველობა,
ვალ-მხრებლობა, ანუ აღ-მხრებლობა,
ნაწიანი, რომელიც დარღვევებითა
დაბალი ხარისხის მდგომარეობა, პი-
რის მარცხენებელი თავში მოუქცევით
და ასულან მალაღ ხარისხზედ გასა-
მეჭვრებლად ქართულის ენის დიარ-

(დასასრული პირველი წერილისა იქნება)

რგულვებ მოახდინა ამ საქმის გამო-სახიებლად.

«Exchange Telegram Company»-ს თანამშრომელ გენერალ უოლფენბერგის (რომელიც 1888 წ. ან 1888 წ. მალაგის გარს უფროსობდა და ვაგასების დღეობის მავგერ სიფინანსების ხელშეკრულებას ხელი მოაწერა). უბანსა და საცნის შესახებ.

ვაგასის მთავრობამა სთქვა თურმე გენერალმა, თავის სიძლიერით და საფრთხივობით, არამც თუ აძულა საფრთხივობის მოხინაჟა, რომ ამ კუნძულს უზენაესი მფარველი დაინიშნოსო, არამედ შეძლებდა მისცა, სხვა დღის სიხელმწიფოებრივად დაერწმუნებინა, რომ ამის უფლებაც მატებს, რა შეეხება ინგლისს, იმას არცკი შეჭვივის ამ საქმეში ჩარევა, რადგანაც საფრანგეთის უფლებამ ბნამაფილებლოვ აითიარა. გავსულებში, რასაკვირველია, იბრძობებენ სირველი მინისტრის ბრძანებით, თუშეკაცი კარგად ესმით, რომ განთავლებულ სხელმწიფოების ბრძოლა არას გამოადგებათ. როდესაც მე გარბების უფროსად ვიყავი უკმუნებულად, ვაგასის გარდა 20,000 კაცისგან შედგებოდა, რომელიც სწავლიდნენ და რუმინეტორის თოფებით იყენებდნენ ვილნი და ხელებ რამდენიმე ევროპული აფიცერი წინათვის ამ გარსა და შეუძლებელ სწავლილობა გაუწვიონ.

შევიარების სკოლა

რუსეთის ერთს თურნალში დაბეჭდილია საყრდნობი ცნობანი შეეცარიის სკოლების ეგზამენების შესახებ. მოსწავლენი ერთის კლასიდ დაგან მოკრემი გადაწყვეთ მხოლოდ იმის მიხედვით, თუ როგორ სწავლობდა ემაწილი მთელის წლის განმავლობაში, ასე რომ ამ მხრივ ეგზამენებს არავითარი მნიშვნელობა არა აქვთ.

ეგზამენების წინა დღეს მოსწავლეთა მშობლებს ეგზამენები დაბეჭდილი სია, რომელშიაც აღნიშნულია, როგორ საათზე იწყება თითოეულ საგნის ეგზამენი; გარდა ამისა სკოლის მმართველობა ვახეთის განცხადების შემწებობით მოიწვევს ოლმე ემაწილების მშობლებსა და ნათესავებს. ეგზამენები ყველა საგნისა არ უნდა გარდაიხადონ მოსწავლეებმა. სწრაფად მხოლოდ ხუთის, ექვსის საგნის ეგზამენია. თითო საგნის ეგზამენი გასტანს ხოლმე ერთს, ზოგჯერ ნახევარ საათსაც, განსაკუთრებით დაბალ კლასებში. ეგზამენების დროს სკოლა ისეა ხოლმე მორთული, როგორც დღესასწაულის დროს. კლასები შემკობილია ყვავილებით. მოსწავლეთ საუკეთესო ტანსაცმელი აცითი. ემაწილები კლასში მზიარლები მიდიან. ეგზამენების არაყის ემინან. ემაწილები სხედან სკამებზედ და ელოდებიან ეგზამენების დაწყებას. მოვა გლობის მასწავლებელი, აგლობებს ყველა მოწაფეთ და შემდეგ იწყება ეგზამენები. მასწავლებლები ჭიობაგან მოწაფეებს და ვისაც პასუხის მიგება უნდა, თითო ანიშნებს; ხოლო მასწავლებელის უპასუხებს, ვისაც თითო მასწავლებელი დასახლებულია. ზოგჯერ ყველა მოწაფეებს შორს პასუხის მიგება;

მაშინ მასწავლებელის ბრძანებით ყველანი ერთად აგებენ ხოლმე პასუხს. საყრდნობი გარეთვე ის გარეთ მოგები, რომ შეეცარიის სკოლაში, თუ ვინცოცაა მოსწავლე რომელსა მე საგანს კარგად ვერა სწავლობდა და სხვებს ჩამოიარა, მაშინ ამ საგანს ცალკე ასწავლიან მოწაფეს. ამით იბნებენ, რომ შეეცარიის სკოლაში მეორე წელს ექმნივოდა, რომ ამ წესს სწავლისას და ეგზამენების ჩვენის კვეყნის სსსწავლებლების უფროსებში მიაქციონ ყურადღება.

უსოხათის წმინდა აბაზი
სფრანგეთის 200-მდე ჭაჭაქს განიზრახს კანონის სასჯელის მოსახსენებლად და მეტად აჯგოს და ამ ქვეყნსა და მოკლეს უწოდოს კანონის სასჯელი. უჩვევანონის სახის ცნარა ქანდაგება გაუფეთხათი შედგეს ქანდაგებასთვის; დამინისა, ლიოპისა, ნოლესა, ბონასა (ქლიორმა), ფონტანესა, ანკუფანსა, ზალანსა და ბორდოსათვის. ამას გამოცხეთ «Figaro»-სა მოკვანდად სასტატისტიკა ეწოდა, რომ სხვადასხვა ქანდაკებასა და მათსა სხვადასხვა ქვეყნსა ქვეყანა, გეტრატ ქიუგოს სხვადასხვა-310-ს და ტაგას სხვადა-200 ქვეყს.

შეშორებული ბანი
ტფილისის საქმელ-მოქმელი საზოგადოების თაემქლობაზე, ელკოია ბოისის ასული შერმეტევის თაისს მოვალობადა სთელის მალობა ვალხადის ტფილისის ვებრებს თ. ს. თუნიანისა, ს. მ. ფინანსთა და ა. ა. ავეტისანის, რომელთაც თითო თოფი ქოფილი შეწირეს წმ. ნადელსა სხელმაზედ დარსებულ თაემ-შესაფარის ემაწილ ბისათის კაბების შესავრად და ღვინის ვეკისა ვ. ყუზანთეს, რომელმაც 25 მან. შემო-სწირა იმად თაემ-შესაფარში ტელფინის ვასაყენად.

შეკრებურვის ბირეჟი, 27 სექტემბ.

	ფუნტელისა	გამკიდველისა	გაყიდველისა
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
სუთ-მანთიანი ოქრო	7,144	7,151	—
ტამონის ვაზონები	149 1/4	151 1/4	—
მანეთიანი ვერცხლის ფული	—	—	—
5% პორულის შინაგანის სესხის მომგები ბილითი . . .	—	—	240
— — — — —	—	—	219
4% შესავლ სესხისა. სახელმწიფო თვადა-მანურობის ბანკის მიმებდ. ფურცელი . . .	—	—	191
გირაფრობის ფურცელი ტფილისის ბანკისა: 6%	—	—	101 1/2
5%	—	—	100
— — — — —	—	—	101 1/2
5% ოლოგეტ. ტფილისის ქალაქის საყრდნობი საზოგადოებისა . . .	—	—	99

განცხადებანი
ზახვას სკოლის შენობის ეფრაით გაცემის გეტრატა დანიშნულია 1 ოქტომბრისა და წლისა სოფ. ზახვას ოზურგეთის მანაში. ვატობა დაიწყება 5,500 მანეთიდან ძველი შენობის ზედ დაბეტებით.
მსურველს შეუძლია დაწვლილებითი ანგარიში ბაჭვის სოფ. სკოლაში შეტაროს. (4—5—4)

ბირეგელი ეკრით სამეურნალო ექიმის ნაგასარდინისა
(კუპიაში, კარანცივის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმმა ყოველდღე, კვირა დღეებს გარდა.

- დღეობით:
- ბ. ა. ნავასარდანი, 11—12 საათ. იმით, ვისაც სურს სწავლებანი: საბირეგელი ვენტერული და სკოლისი.
 - ე. ბ. ჩაქთანა, 9—10 საათ. სწავლებანი: თვალისა და ნერვებისა—ტანში ტვიცილებსა.
 - დ. გ. რუგოვსკია, 10—11 საათ. ანეულელები: შინაგანი, ბავშვებისა და დედათა სქესისა.
 - ი. ა. პარატსკი, 11 1/2—12 1/2 საათ. სწავლებანი: ყურ-სა, ყელის, სტერიის და გულ-მკერდისა.
 - ექიმა ძქალა ა. მ. ტურნოვია, 12 1/2—1 საათ. სწავლებანი. დედათა სქესისა.
 - ს. შ. კარაბეკიანი, 1—1 1/2 საათ. სწავლებანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

- სადამოაბით:
- ს. გურკო, 6—7 საათ. სწავლებანი: ვენტერული და შინაგანი.
 - ბ. ა. ნავასარდანი, 7—7 1/2 საათ. მან. მ.
 - ი. ა. ფრანკუსია, 7—7 1/2 საათ. სწავლებანი: ყურისა, ყელისა, და სტერიის, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.
- რჩევა-დარიგების და ექვტის დაწერისათი შერი; ფსი კონსილიუმის და ობერკატებისათვის—მორიგებით, სამეურნალოს საწლიცა აქვს ავადმყოფთათვის.
დირექტორი სამეურნალოს დოქტორი მედიცინის ნავასარდანი. (857—1467)

ს ა რ კ ა ვ შ ი
,,რინნი“ ქუხზედ
გ ა ი მ ა რ თ ა ს ა ს ტ რ უ მ ი რ ი
„რ უ შ ბ დ“
დიდად მოხერხებულია, და იაფი.
საუკეთესო სამზარეულო აქვს ხარკოვში.
სასტუმროსთან არის ვამართული უმთავრესი საწყობი რიგას ლუდის ქარხნის „გადად-შეაოსსებისა“.
ლუდი იგზავნება ყველა ქალაქში. 10—10 (გა. 7)

სოფსება სასულიერო ნინასინის სამიარის საზარუნავლეს
საბარში 12 დეკემბრს ამ წდასის, სავამოს 8 საათზედ მოხდება ვატობა იჯარით ბასაძეად სამიარის სახლის ძველი საბარში, ოთხის განყოფილებით, ტფილისის მესამე ნაწილში, იარმუცის ახლო, ბარონის და ფოსტის ქუჩის კუთხეში, სადაც ვალუმოცი მალაზია. ამ მემულს შემოსავალი აქვს 1100 მანეთ. დაწერილებით პარობების შეტობა შეიძლება სამზარუნველის კანცელარიაში ყოველ დღე; გარდა კვირა-შუქვე დღისა, დღის 10 სათიდგან შეუაღდმედ. (3—1739—3)

ვეკასიის გზის გაშვება

აუწყებს ბა. ნე-ტესი ვიკარი, რომ 1895 წელს გზისთვის დასტორდება 4,000 კუბ. საყენი შეზა.
ვისც მსურს შეშის იჯარით აღება ერთიან ან ნაწილ-ნაწილად, უნდა რკინის გზის უფროსის კანცელარიაში გამოგზავნონ თავის განცხადებანი 26 ოქტომბრის 12 საათისათვის. განცხადება უნდა დაბეჭდოს კონვერტში იყოს, ზელ წაწერიტ: ВЪ обще Приуствие Управления Закавказской Железной дороги въ г. Тифлисъ. «Заявление цѣль на поставку дровъ».
განცხადებებში დაწერილებით უნდა მოხსენებულ იყოს ფსი, როდელენობა, ადგილი და ვადა შეშის წარმოადგენისა, წიაღებ ან ხარისხი, სახელი, მასის სახელი და ადრესი გამოცხადებლისა. ვისც მსურს იჯარა აილოს ამ შეშის მოტიდა უნდა წარმოადგინონ, რკინის გზის სამმართველოში (ხუმოსნენგელის ადრესთა) გირაოდ 10% იმ ფასისა, როგორც თეთიან მსურველი დაუხსნებს გზისა თვის განცხადებანი, ამასთან აგვის კვიტანკებით, რომელიც გირავნობაში მიეცემა ფულის წაწამადგენელს და ფოსტის ნამდვილი ბარათი განცხადებასთან ერთად უნდა წარმოადგინოს.
მის შემდეგ, როდესაც საზოგადო საკრებულო განიხილავს ყველა განცხადებებს, იმით, ვისაც იჯარა არ ერგოთ, შემოუწანილი ფული უკანვე დაუბრუნდებთ. დანარჩენთ კი პარობის დაწერის დროს შემოტანილი ფული გირაოდ ჩაითვლებს.
გზის მმართველობის კასსა, გირაობების შესატანად ყოველ დღე დია ხოლმე დღის 10 სათიდგან ნაშუადღევს 2 საათამდის გარდა კვირა შუქვე დღეებსა.
ერთი მესამელი შეშისა უნდა ჩაზარდეს რკინის გზის მმართველობას არა უჯვიანეს პირველ მისისა, მეორე მესამელი—არა უჯვიანეს პირველ მკათათვისა და დანარჩენი არა უჯვიანეს პირველ სექტემბრისა 1895 წლ. რკინის გზის მმართველობას ნება აქვს მსურველებთა შორის ის ამოარჩიოს, ვინც ბოთონ უნდა. ამასთანვე მდებრელობაში დაბლოდნა ფასები არ ექმნება.
რკინის გზის მმართველობის საზოგადო საკრებულოს გადაწყვეტილებით დაამტკიცოს სახელმწიფო რკინის გზის მმართველობაში. დაწერილებითი პარობანი და ავტოფე განცხადების ფორმები მსურველთა შეუძლიანთ ყოველ დღე მასლისათვის დაარსებულ კანტორაში (ტფილისი, მიხილის ქუჩა, სახლი ემინოვისა) მოიკითხოს დღის 10 საათიდგან ნაშუადღევს 3 საათამდე, გარდა კვირა-შუქვე დღეებისა. გარეშე ქალაქების იჯარადრებს შეუძლიანთ დღეშით დიბარონ ფორმები განცხადებისათვის, მხოლოდ ადრესი უნდა მოიწერიონ და ავტოფე დაწერილებითი პარობები როგორც შეშის იჯარით აღება მსურთ. შეზაზა. შეშის შესახებ განცხადება 300 კუბიკური საყენელ ნაკლები არ შეიძლება. (3—5—2)

ქარხანა. შეთიანის საღებავებისა (ქარხების)
ა. ა. თუთაევისა ბილისში, იარშაჟიად.

დღის ხნის გამოცდილებითა და ახლად შექმნილის დადას მანისა შესწავლობით, რომლითაც სავანებოდ იღებენ და მზადდება საღებავები, ვამზადებ ყოველ ვაგარს შეთიანს სიღებავს, რომლებიც დღეშით რკინის კოლოფებშია იქნება ვაკეთებელი სხვა-და-სხვა წონისა წყის ფიკშით. ვაუწყებ ტფილისის პარტეცემულ საზოგადოებას და სხვა-და-სხვა ქალაქებთან შემომოცდილებებს და ვაქვს სიტყვას, უჯხანი საუკეთესო დამზადებული საჭინელი და ვასამობი ქარხები სწრაფად და რაც შეიძლება იაფ ფასად.

რამდენად მკვიდრია და გამძლე ჩემ მიერ ვაკეთებული ქარხები ამის შემოწმება შეუძლიან ყველას, ვინც მოსურვებს და მზახეს მეორე წლის შემდგომ დღეების საბურჯ ბანებს ბოროდსოფრით, მასედას ხაღწედ, რომელიც ვეუფინება წინათ მიზნოვებს და ახლად ფარსადნავებს კუიენს; აღუქანადრე მუნეთიის სახლის კრიზა მჟაქვ ფარად-უჯახანოს, სადაც კოპოლით მფარველი სასამართლო იყოს; და დაგას ფარად ჭკანოს ქაქსედ სასულიერო სასწავლებლის სახლის საბურჯი აღმოსავლეთის მხარისა.
გარდა ვალესილი და დამზადებულ ქარხებისა, ვევიდა ყოველ ვაგარს გამშავალ კასესებს, ზეთისა, სკობიდისა, ვენსა, ლაქს, კისტრს, პრანისა, ოღებს, მასხას, ლიტო-ტიპოგრაფის კრასკებს და ყველა მოწაფილობისა სამხატვრო საქმისა, თუ ლიტო-ტიპოგრაფიისა.
ვინც დღეშიანდ შემომაკვიცნოს, ყველ ვაგარს სხელსაწესად ვეუწილ საქმეს ვასაწყობებ, როგორც ტფილისში, ისე ვაგასშითა სხვა ადგილებში. თუ დრო გვექნება, თეთი ჩვენ ვიცისებთა ყოველ საქმის შესრულებას, ყოველ რჩობლად. —1579—29
აღალია თუთაევი